

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 80g/2020

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 401
alin. (1) lit. b) din Codul civil

CHIȘINĂU

30 iulie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 26 mai 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 30 iulie 2020 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „în modul stabilit” din articolul 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil, ridicată de dl Veaceslav Mihailov, parte în dosarul nr. 2-147/19, pendinte la Judecătoria Criuleni, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Sergiu Caraman de la Judecătoria Criuleni, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 20 februarie 2019, dna Liliana Crîșmari a depus o cerere de chemare în judecată împotriva dlui Veaceslav Mihailov și a solicitat încasarea unor datorii și a dobânzilor de întârziere aferente. Totodată, reclamanta a solicitat amânarea achitării plății taxei de stat la înaintarea cererii.

4. Prin Încheierea din 25 februarie 2019, Judecătoria Criuleni, sediul central, a respins cererea de amânare a achitării plății taxei de stat, nu a dat curs cererii și a acordat reclamantei un termen de 7 zile pentru prezentarea dovezii de achitare a plății taxei de stat. Reclamanta a recepționat încheierea respectivă pe 18 martie 2019 și a achitat taxa de stat.

5. Prin Încheierea din 4 aprilie 2019, instanța a acceptat cererea de chemare în judecată și, în baza articolului 276² din Codul de procedură civilă, a calificat-o ca fiind de valoare redusă.

6. Pe 2 mai 2019, dl Veaceslav Mihailov, în calitate de pârât, a prezentat referința la cererea de chemare în judecată și a formulat o excepție de

tardivitate, în care a solicitat respingerea acțiunii reclamantei ca fiind depusă după expirarea termenului de prescripție.

7. De asemenea, pe 2 mai 2019, dl Veaceslav Mihailov a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „în modul stabilit” din articolul 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil.

8. Prin Încheierea din 18 februarie 2020, Judecătoria Criuleni, sediul central, a admis ridicarea excepției și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...]”

10. Prevederile relevante ale Codului civil, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002, sunt următoarele:

Articolul 401

Întreruperea cursului prescripției extinctive

(1) Cursul prescripției extinctive se întrerupe:

a) printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripția. Constituie acte de recunoaștere tacită executarea parțială a obligației, achitarea, în tot sau în parte, a dobânzilor sau a penalităților, constituirea unei garanții, solicitarea unui termen de plată, declararea compensării și alte asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existența dreptului celui împotriva căruia curge prescripția;

b) prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de chemare în judecată, de arbitrare, a unei cereri de eliberare a ordonanței judecătorești sau a unei alte cereri în organul jurisdicțional competent;

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul sesizării susține că persoana fizică sau juridică își poate apăra pe cale judiciară dreptul încălcat dacă intentează o acțiune în judecată în limitele termenului legal de prescripție extinctivă. Potrivit articolului 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe, *inter alia*, și în cazul în care persoana a înaintat în modul stabilit o cerere de chemare în judecată, de arbitrare, o cerere de eliberare a ordonanței judecătorești sau o altă cerere în organul jurisdicțional competent. Autorul sesizării consideră că textul „în modul stabilit” din norma citată *supra* este incert, ar putea fi interpretat contradictoriu, implicit, într-un mod care ar putea prelungi termenul legal de prescripție, interpretare de natură să afecteze dispozițiile articolelor 4 alin. (2), 7, 8 alin. (1), 15, 16 alin. (2), 20, 23 și 26 alin. (1) și (2) din Constituție.

11. De asemenea, autorul sesizării a invocat eventuale contradicții între textul contestat și alte dispoziții din Codul civil și din Codul de procedură civilă. Autorul a menționat că, inițial, reclamanta și-a formulat acțiunea în interiorul termenului de prescripție, însă nu în modul stabilit. Afirmă că judecătorul nu a dat curs cererii și a acordat reclamantului termen suplimentar pentru plata taxei de stat. După înlăturarea acestui neajuns instanța a dat curs cererii și a acceptat-o în procedură, doar că aceste din urmă acțiuni ale instanței s-au produs în afara termenului de prescripție. În consecință, autorul sesizării afirmă că acordarea de către instanță a termenului suplimentar pentru achitarea taxei de stat ar echivala cu o prelungire a termenului de prescripție extinctivă și această posibilitate se datorează incertitudinii textului legal „în modul stabilit” din articolul 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului civil, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată de dl Veaceslav Mihailov, parte în dosarul nr. 2-147/19, pendinte la Judecătoria Criuleni, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din

Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „în modul stabilit” din articolul 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil. Curtea admite că normele contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei. După cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței, pe rolul Judecătorei Criuleni, sediul central, se află cauza civilă cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

16. Curtea observă că normele contestate nu au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

17. Curtea reține că, deși autorul sesizării a invocat incidența articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*Constituția, Legea Supremă*], 8 [*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*], 15 [*universalitatea*], 16 [*egalitatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] și 26 [*dreptul la apărare*], acesta nu a argumentat relevanța și pertinența normelor constituționale în situația sa. Nu a fost motivată pretinsa neconformitate a dispozițiilor criticate cu prevederile constituționale invocate și nici nu s-a demonstrat raportul contradictoriu dintre ele.

18. Dacă ar proceda la examinarea sesizării formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorului ei în invocarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu. Acest tip de control este inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată, să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele, să expună normele legale și argumentele care justifică faptul că prevederea contestată contravine Constituției, precum și legătura causală directă între norma contestată și argumentele invocate (a se vedea DCC nr. 9 din 5 ianuarie 2018, § 21; DCC nr. 145 din 16 decembrie 2019, § 16; DCC nr. 15 din 10 februarie 2020, § 17; DCC nr. 68 din 15 iunie 2020, § 23).

19. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 151 din 26 decembrie 2019, § 16; DCC nr. 5 din 20 ianuarie 2020, § 20, DCC nr. 33 din 19 martie 2020, § 31; DCC nr. 50 din 28 mai 2020, § 16; DCC nr. 54 din 2 iunie 2020, § 31).

20. De asemenea, Curtea observă că, sub aparența unor critici de neconstituționalitate a prevederilor contestate, autorul excepției invocă, de fapt, eventuale contradicții între dispozițiile Codului civil și cele ale Codului de procedură civilă.

21. Curtea nu poate reține critica autorului sesizării potrivit căreia dispozițiile contestate sunt în contradicție cu alte acte normative

infraconstituționale. În acest sens, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, dar nu raportarea la alte norme infraconstituționale sau compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 40 din 21 decembrie 2017, § 29, DCC nr. 139 din 12 decembrie 2019, § 25). Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și aplicare a legii, a cărei rezolvare revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 91 din 19 septembrie 2019, § 19; DCC nr. 106 din 7 octombrie 2019, § 25; DCC nr. 24 din 2 martie 2020, § 24). De altfel, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (*Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, § 50 și § 51).

22. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în modul stabilit” din articolul 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil, ridicată de dl Veaceslav Mihailov, parte în dosarul nr. 2-147/19, pendinte la Judecătoria Criuleni, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 30 iulie 2020

DCC nr. 93

Dosarul 80g/2020